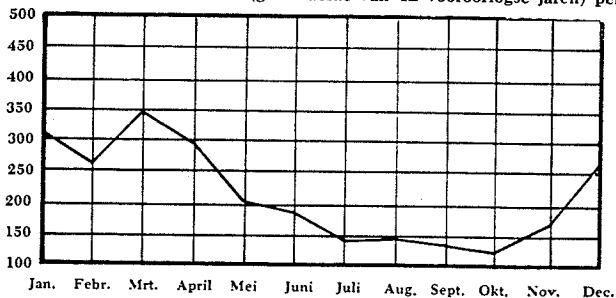

MANOKWARI

Bevolkingscijfers	Papoea's	Europeanen	Aziaten	Totaal
Onderafdeling	10.095	2.127	277	12.499
Hoofdplaats	1.737	2.010	270	4.017

REGENVAL in millimeters (gemiddelde van 42 vooroorlogse jaren) per jaar 2531 mm

In 1954 - 2854 mm in 177 regendagen

In 1955 - 2481 mm in 171 regendagen

Algemeen
Manokwari is een der bedrijvigste plaatsen van Nieuw-Guinea. Het trok tientallen jaren terug reeds de aandacht door kolonisatie-pogingen, doch dit aspect is de laatste jaren op de achtergrond geraakt. De gewezen kolonisten zijn overgegaan in vrije beroepen, werden gouvernements-ambtenaar, traden in dienst bij enige recent opgerichte bedrijven of bepaalden zich uitsluitend tot tuinbouw, gericht op de lokale behoeften.

Het stadje is in de oorlog grotendeels weggebombardeerd, doch werd inmiddels herbouwd. Er is in aanbouw een

groot scheepsreparatiebedrijf annex constructiewerkplaats; er komt een grote houtzagerij en een zuurstoffabriek; kleine industrieën zijn doende er zich te vestigen. De mooie natuurlijke haven is geschikt voor zeeschepen, terwijl onderzoek naar de economische mogelijkheden van het achterland gaande is. Het ligt voorts in de bedoeling de Residentiehoofdplaats van West Nieuw-Guinea, thans nog te Sorong, over te brengen naar Manokwari. Dit brengt mede een aanmerkelijke uitbreiding van het aantal ambtenaren, met als gevolg weer vergroting van de mogelijkheid voor vaklieden zich er een bestaan te scheppen.

Woningen

Het merendeel der woningen is nog van hout, doch het aantal stenen huizen neemt toe.

Onder de nieuwgebouwde gouvernementswoningen zijn drie typen te onderscheiden: van 60 m² (volkswoningen), 80 m² (type III), en 100 m² (type II), terwijl de meest gebruikelijke indeling is: 1 zit-eetkamer, 2 à 3 slaapkamers, keuken, badkamer, W.C. en goedang. De vloeren zijn gewoonlijk van cement. De huizen zijn alle gescreend. De huren variëren momenteel van ± f 7,50 (oude houten huizen) tot f 50,- (voor gouvernements-ambtenaren is de maximum huur 9% van het salaris).

Van de particuliere woningen zijn slechts enkele van steen. Voor deze huizen is de huur aanzienlijk hoger. De overige bestaan uit houten vakwerk met al dan niet gepleisterde wanden en betonnen of gestampte vloeren.

Bij toenemend woningaanbod is spoedige verlaging der huren te verwachten.

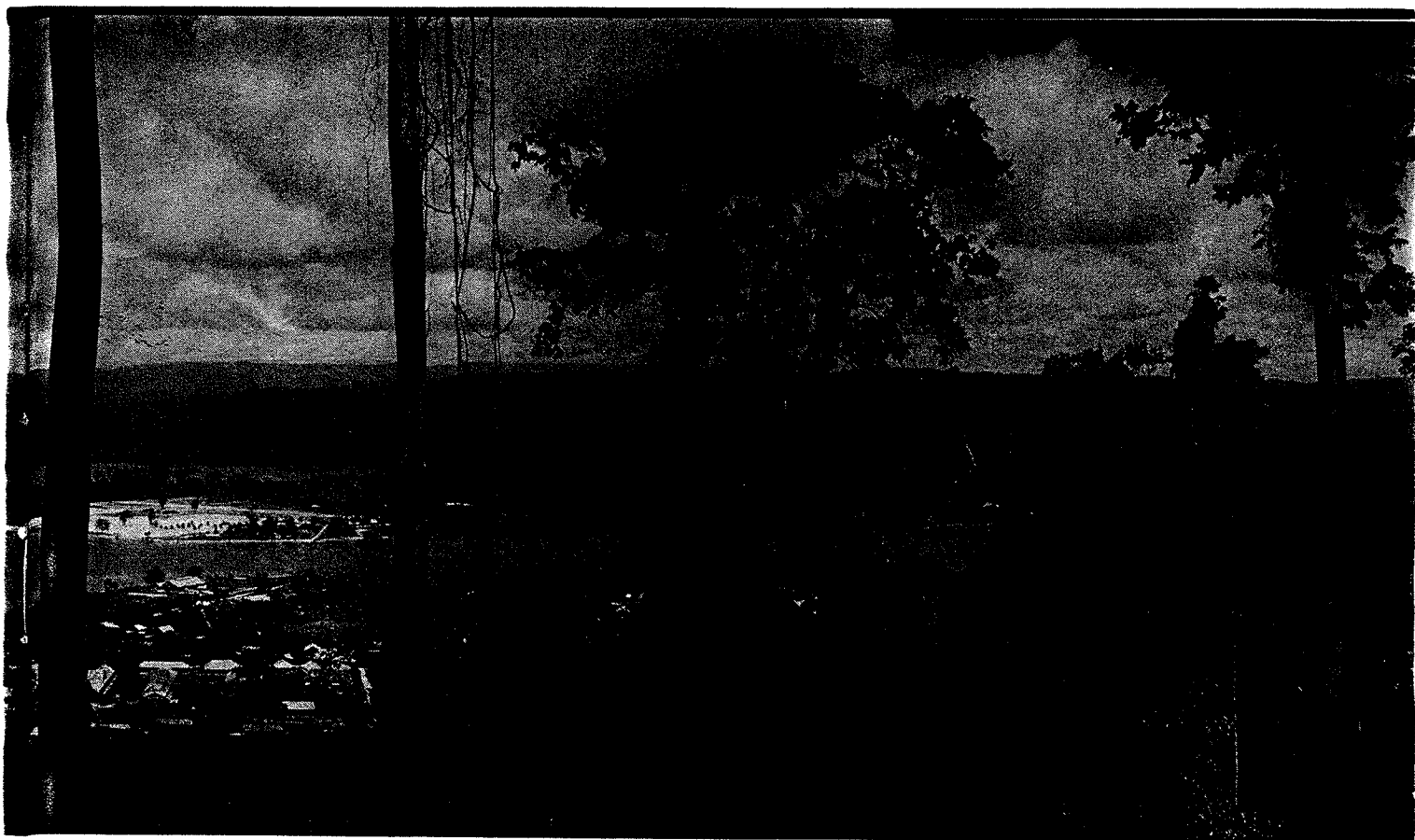
Bedienden zijn uiterst schaars. Voorzover ze te krijgen zijn (tegen f 30,- à f 60,- per maand plus vrije voeding) stellen ze niet veel voor; men moet ze zelf grotendeels opleiden.

Huisinrichting

Meubelmakerij wordt in Manokwari slechts incidenteel en als nevenbedrijf beoefend. Binnen afzienbare tijd zal zich echter een kleine meubelindustrie in Manokwari vestigen. Voorlopig is het echter nog aan te bevelen zijn huisraad uit Nederland mee te nemen.

Elektriciteit

In de stadskom zijn vrijwel alle huizen aangesloten op dag- en nachtstroom. De spanning is: 220/380 Volt wisselstroom.

HUIS-TARIEF ELEKTRICITEIT:

Begrenzing	Vast recht	Vrije KwH	Overschrijding per KwH
400	f 12,00	50	f 0,22
600	" 19,00	70	" 0,25
800	" 27,00	90	" 0,28
1000	" 34,00	110	" 0,29
1200	" 40,80	132	" 0,30
1400	" 47,60	154	" 0,31
1600	" 54,40	176	" 0,32

enz.
INDUSTRIE-TARIEF: f 0,30 per KwH.

trisch koken is mogelijk, doch uiteraard vrij duur.

Van provisiën en dranken, toiletartikelen en rookgerei zijn de winkels steeds goed voorzien. Ook textiel en schoeisel zijn in ruim assortiment voorradig, behoudens af en toe een tijdelijke schaarste. Het assortiment textiel omvat japonstof, khaki en witte drill, allerlei katoentjes, confectie-kinderkleding, alle onderkleding, gordijnstof, enzovoorts.

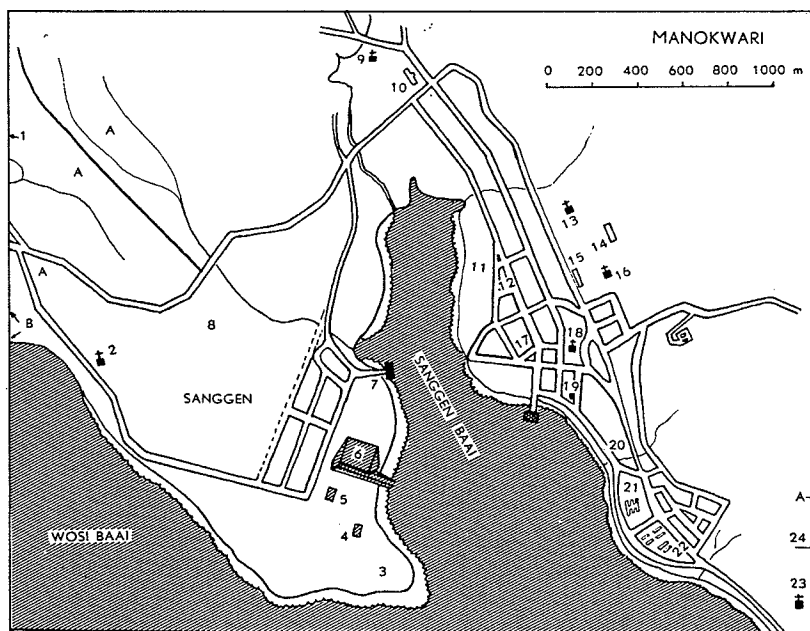
Er zijn enige kleermakers (-maaksters), één schoenmaker en enkele kappers.

Een waterleiding is aanwezig, maar bij grote droogte wordt de levering beperkt. In de regel gebruikt men het water ongekookt, ofschoon het niet door de bevoegde instanties is veilig verklaard.

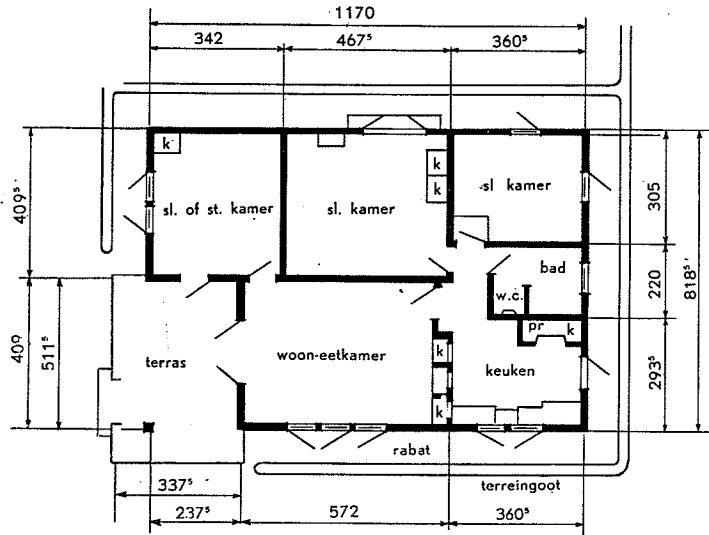
Het tarief wordt bij gebrek aan meters voorlopig nog berekend naar het aantal aftappunten (f 1,- per aftappunt per maand) en naar het aantal gebruik makende personen (f 1,50 per persoon per maand).

Aan huisbrandstof zijn hout en petroleum verkrijgbaar, doch overwegend wordt op petroleum gekookt. Ook elekt-

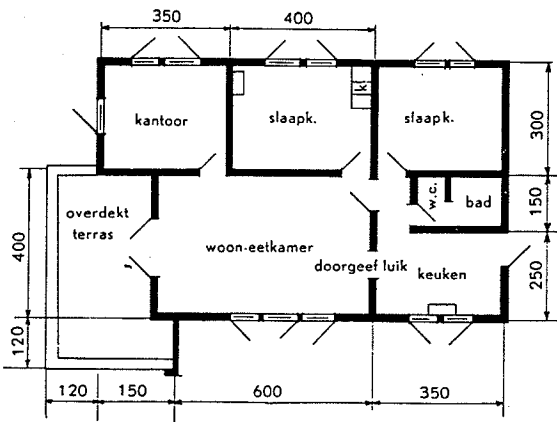
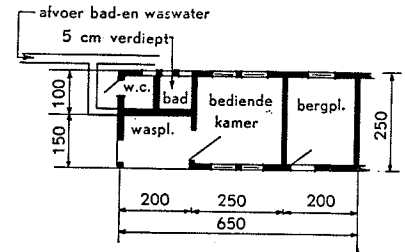
1. L.V.D. terrein	14. Lag. School A
2. Assemblies of God	15. Kath. Lag. School A
3. Gouv. Houtzagerij	16. Kath. kerk
4. N.V. N.G. Gas Mij	17. Sportveld
5. Electriche Centrale	18. Protestantse Kerk
6. Sleephelling	19. Postkantoor
7. Gouv. Zeevisserij	20. Sociëteit
8. Stadskampong	21. Ziekenhuis terrein
9. Pinkster kerk	22. Politie kazerne
10. Mulo school	23. Ned. Herv. Kerk
11. Part. Zagerijen	24. Chr. Begraafplaats
12. Moskee	A Groententeelt
13. Advent kerk	B Veeteelt

WONINGTYPEN MANOKWARI

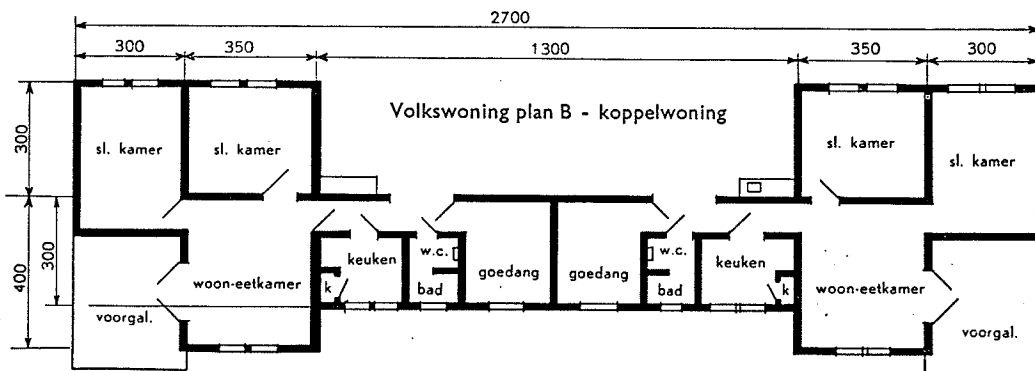
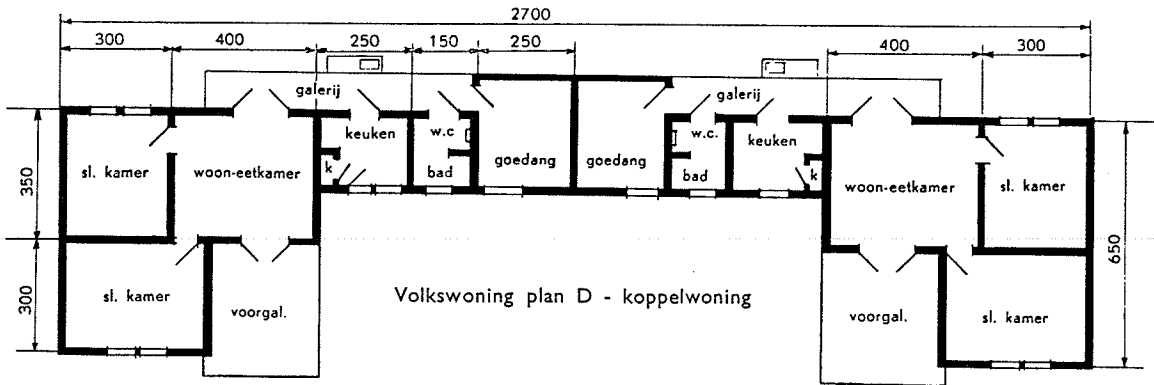
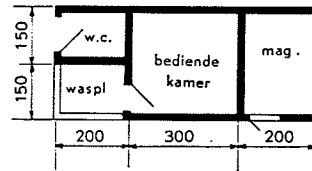

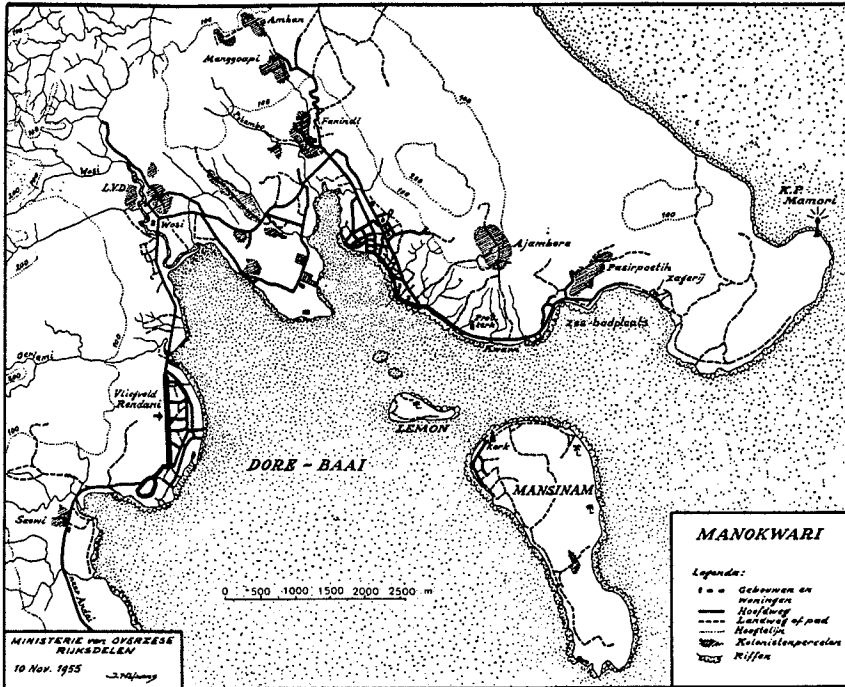
WONINGTYPE II

WONINGTYPE III

Bewanding bestaande deels uit gevlochten en gepleisterde bamboe, deels uit eterniet.

MAAKLONEN DAMESKLEDING
 ochtendjapon (katoen) ± f 15,-
 middagjapon vanaf „ 20,-
 cocktailjapon vanaf „ 25,-
 avondjapon vanaf „ 30,-
 Mits niet te bewerkelijke modellen.

MAAKLONEN HERENKLEDING
 lange broek (drill) f 15,-/f 17,-
 lange broek (tropical) „ 25,-/„ 35,-
 short (drill) „ 7,50/„ 10,-

TARIEVEN SCHOENREPARATIES
 Verzolen (zolen én hakken)
 herenschoenen (leer) f 8,00
 damesschoenen (leer) „ 5,00
 kinderschoenen (leer) „ 4,00
 herenschoenen (rubber) „ 4,00
 damesschoenen (rubber) „ 3,00
 kinderschoenen (rubber) „ 2,50

TARIEVEN KAPPERS
 knippen f 1,50
 kinderen „ 1,00
 scheren „ 0,50

De was kan buitenshuis gegeven worden, doch dit is vrij kostbaar; meestal wordt thuis gewassen. Een wasmachine wordt zeer aanbevolen.

Verse groenten zijn vrij geregeld, ofschoon niet doorlopend te verkrijgen (afhankelijk van regenval, planttijd e.d.)

Aan vruchten zijn gewoonlijk te krijgen pisang, djerok-bali, ananas, papaja.

Vlees en vis zijn slechts incidenteel vers verkrijgbaar.

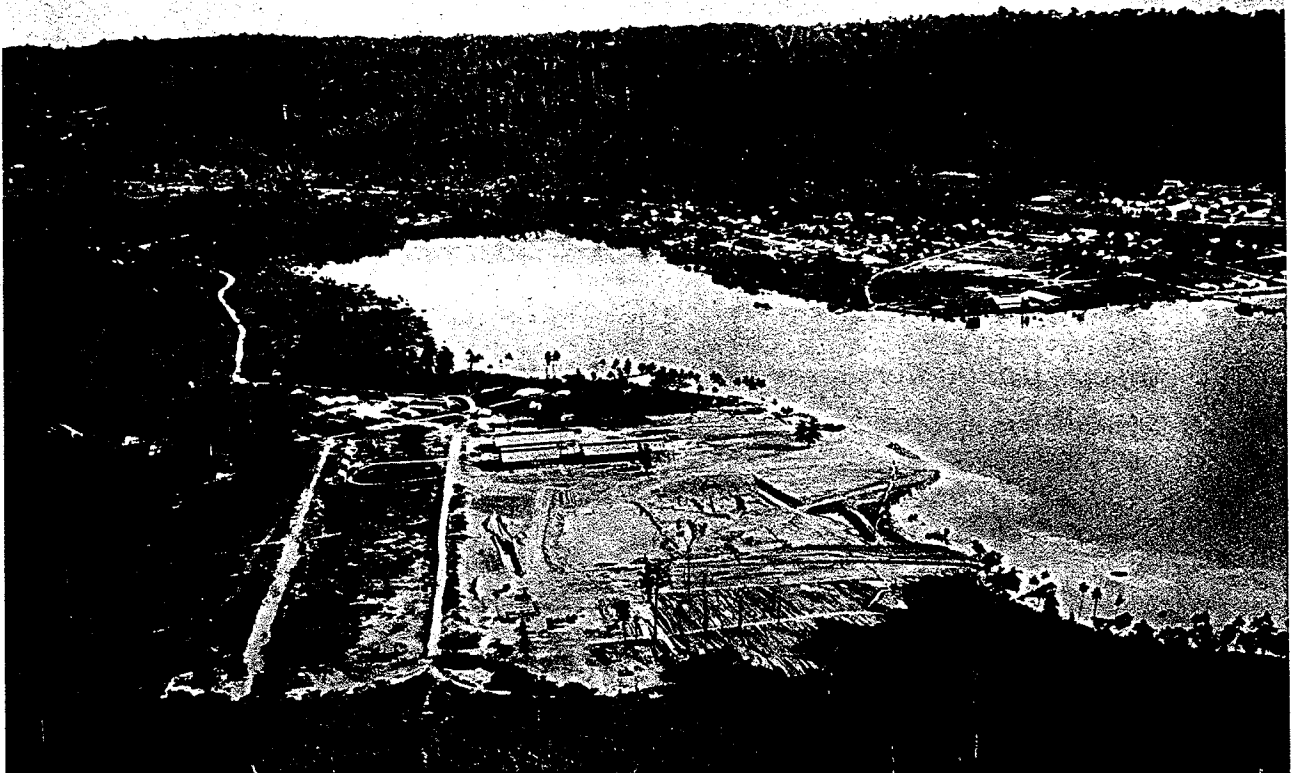
Verse eieren zijn te allen tijde verkrijgbaar (prijs f 0,50 per stuk). Alle eieren zijn afkomstig van raskippen.

WASTARIEVEN (voor vaste klanten)

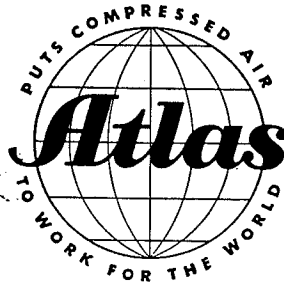
laken	f 1,90
lange broek	„ 2,00
overhemd	„ 1,00
stel pijama	„ 1,75
handdoek	„ 0,60

TARIEVEN voor stomen en chemisch reinigen

lange broek	f 7,50
jas	„ 7,50-f 10,-
avondjapon	„ 7,50-„ 10,-
avondjapon (lang)	„ 12,50-„ 15,-

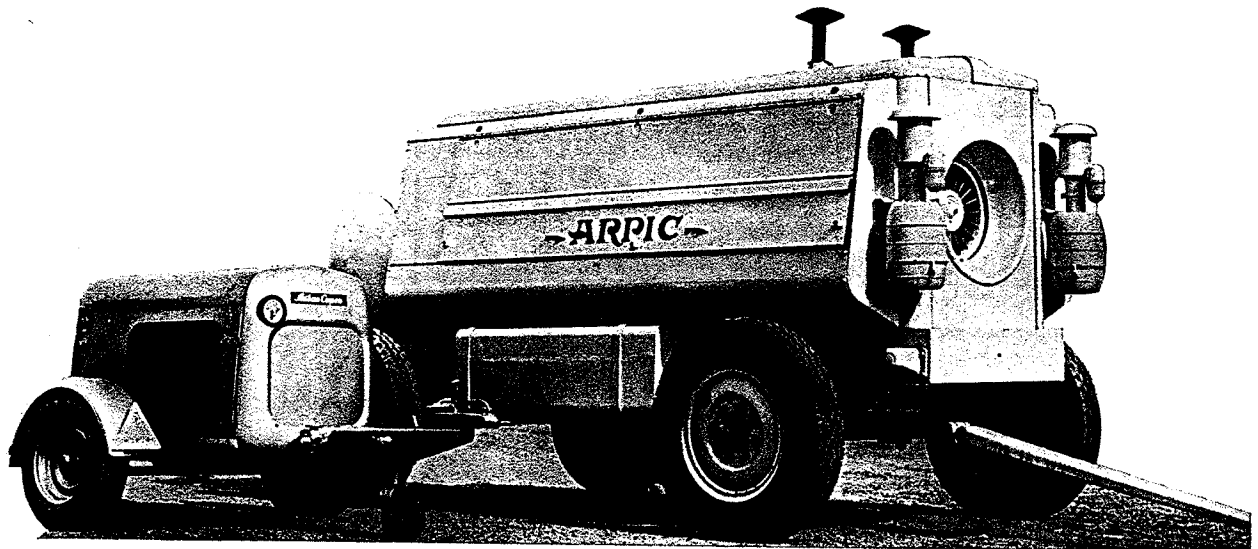
De baai van Sanggen.

Atlas Copco

TRANSPORTABELE LUCHTCOMPRESSOREN

Diesel-, Benzine- of Electrisch gedreven
capaciteiten 1 - 16,3 m³/min.

Sloophamers

Boorhamers

Hakhamers

Klinkhamers

Slijpmachines

Boormachines

Laadwagens

Verfspuitinstallaties

Zandstraalketels

Stationnaire Compressoren

ATLAS COPCO HOLLAND N.V.

ROTTERDAM - POSTBUS 6056

De in aanbouw zijnde scheepswerf.

PRIJZEN GROENTEN

artikel	eenheid	detailprijs in cts
kankoeng	1 kg	60/50
bajem	1 kg	80/50
tomaten	1 kg	250
kool	1 kg	250/200
prei en selderij	p. bosje	50
Bombay uien	1 kg	110
doperwten (cons.)	20 oz	220
sperciebonen (cons.)	850 gr	100
tomatensoep (cons.)	850 gr	245

PRIJZEN FRUIT (pasarprijs)

pisang Ambon	1 kg	75
pisang Radja	1 kg	50
papaja	1 kg	50
djeroek nipis	1 kg	100/50

PRIJZEN VLEES EN VIS

varkensvlees vers (locaal prod.)	1 kg	700
varkensvlees (conds.)	453 gr	280
rundvlees (cons.)	425 gr	280
corned beef	453 gr	180
gezouten vis	1 kg	300
vis vers	1 kg	225
makreel (import)	450 kg	80

BROODPRIJZEN

waterbrood	500 gr	65
veredeld brood	500 gr	80

Brood. Er zijn meerdere bakkerijen. Melkbrood wordt vrijwel niet verkocht, daar verse melk slechts in kleine hoeveelheden te krijgen is.

Ijskast Een frigidaire wordt aanbevolen. Deze zijn plaatselijk te koop, zowel de compressortypen als de petroleum-frigidaire. Er is echter ook ijs te verkrijgen in Manokwari, zodat men eventueel kan volstaan met een ijskist of grote thermosfles.

Men kan bereide maaltijden van buitenshuis betrekken, voornamelijk Indisch eten. Exclusief rijst varieert de prijs van f 75,- tot f 200,- per maand.

Onderwijs

Er is een openbare en een R.K. Lagere School, alsmede een Mulo. Daarnaast is er nog een (ongesubsidieerde) Fröbelschool.

Het gehalte van het onderwijs is goed en het geeft aansluiting op de scholen in Nederland.

Gezondheidszorg

Het ziekenhuis kent géén verdeling in klassen. Chirurgische behandeling en röntgen-onderzoek zijn mogelijk.

Behalve de gouvernementsartsen is er in Manokwari nog een Marinearts.

Zielzorg
Er zijn twee R.K. geestelijken, één Zendingpredikant (N.H.) en een predikant voor de stadsgemeente. Voorts zijn er de Pinksterzending, de Pinksterkerk, de Zevende-dags Adventisten e.a.

Ontspanning

Men kan tennissen, voetballen, zwemen, zeilen, jagen en vissen.

Er is een Sociëteitsgebouw „Juliana”.

Er is géén bioscoop, maar in het sociëteitsgebouw wordt — tegen betaling — tweemaal per week een film vertoond.

Er is een leesbibliotheek, doch er zijn geen leesportefeuilles in omloop.

De radio-ontvangst is goed; toestellen zijn plaatselijk te koop.

Locaal transport

De afstanden in en om Manokwari zijn vrij groot en er is geen autobusdienst. Meebrengen van een of ander transportmiddel wordt zeer aanbevolen.

Verbindingen. Er is een plaatselijk telefoonnet. Bovendien is telefonische verbinding mogelijk met Hollandia en binnenkort waarschijnlijk ook met Nederland.

Telegrafische verbinding is rechtstreeks mogelijk met Hollandia, Sorong —Doom en Ransiki. Al het overige telegramverkeer gaat via Hollandia.

Luchtverbindingen. Door de K.L.M. wordt een dienst onderhouden tussen Biak—Manokwari—Sorong v.v. (op Maandag en Donderdag) en tussen Biak en Manokwari v.v. (op Vrijdag). De dienstregeling is echter afgestemd op het schema van de Constellation van en naar Nederland.

Door de Marine Luchtvaart Dienst worden verbindingen onderhouden tussen Biak—Manokwari—Kaimana—Fakfak (op Maandag) en Fakfak—Kaimana—Manokwari—Biak (op Woensdag). Van deze verbindingen kunnen ook burgers — na verkregen toestemming — gebruik maken.

Zeeverbindingen. Door de K.P.M. worden geregelde verbindingen onderhouden tussen vrijwel alle kustplaatsen van Nieuw-Guinea. Manokwari heeft aldus rechtstreekse bootverbindingen met Sorong (tweemaal per maand), Biak (eenmaal per maand) en Hollandia (eenmaal per maand).

Ongeveer om de zes weken wordt Manokwari aangedaan door een Hollandboot.

Logiesgelegenheid

In Manokwari is een pasanggrahan, terwijl een Gouvernements-hotel in Mei 1956 in gebruik zal worden genomen (18 kamers à 2 bedden).

GOUVERNEMENTSZIEKENHUIS

Artsen	4
(waarvan 1 tandarts)	
Verpleegsters	6
Aantal bedden	95

TARIEF PASANGGRAHAN.

Kamerhuur:	f 1,00 per dag voor ambtenaren
	„ 2,00 per dag voor particulieren
Maaltijden: ontbijt	„ 2,00
middageten	„ 3,50
avondeten	„ 2,00
Licht en bediening	„ 2,00 per dag